

Arkivsak-dok. 21/00073-20
Saksbehandler Janicke Brechan

Saksgang
Råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
06.05.2021

Ferie- og fritidstilskudd til personer med behov for personlig assistanse i Gran kommune

Rådmannens innstilling:

Gran kommune innfører ikke ferie- og fritidstilskudd til personer med behov for personlig assistanse.

Saksdokumenter

Forslag til retningslinje for ferie- og fritidstilskudd

Vedlagt

JA

Oppsummering

Kommunestyret behandlet i sak 31/21 Orientering om praksis rundt utgiftsdekning ved personlig assistanse. I vedtak bes rådmannen utrede støtteordninger for ferie- og fritidsreiser for personer med behov for personlig og praktisk assistanse. Hvordan en slik ordning kan organiseres og de økonomiske konsekvensene av den.

Denne saken er en oppfølging av dette vedtaket og redegjør for hvordan andre kommuner har innført liknende ordninger. Rådmannen har i saken utarbeidet forslag til retningslinje for ferie- og fritidstilskudd i Gran kommune.

Med bakgrunn i kommunens økonomi er rådmannens innstilling at det ikke innføres et ferie- og fritidstilskudd.

Hvis kommunestyret likevel ønsker å innføre ferie- og fritidstilskudd, anbefaler rådmannen at tilskuddet innføres i tråd med vedlagt forslag til retningslinjer, og at det settes en årlig økonomisk ramme for tilskuddet.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Gran kommune dekker i dag ikke utgifter tjenestemottakere har for ledsager på ferie og fritidsreiser, utover det som følger av vedtak. Dette er i tråd med lov og rundskriv.

For tjenestemottakere i tilrettelagte tjenester er det laget en rutine for feriereiser. Når en tjenestemottaker ønsker å reise på ferie og har behov for assistanse gjøres det en vurdering om det

er mulig å gjennomføre en reise. Hvis det vurderes å være mulig, bistår kommunen ved at personalet i boligen deltar som ledsager. Reise, opphold og kostutgifter for ledsager og timelønn utover det som følger av enkeltvedtaket dekker tjenestemottaker selv.

Kommunen står fritt til å innføre ordninger som går utover lovens minimumskravet. Det finnes kommuner som har innført ordninger med f.eks. ferietilskudd til ledsagere for personer med varig nedsatt funksjonsevne. Det er stor variasjon i ordningene både hva gjelder hvem som kan søke, hvor ofte det kan søkes og hvor mye det kan søkes om.

Målgruppen i Gran kommune

Hvem som kommer inn under en slik ordning vil avhenge av innretningen på den. Med bakgrunn i antall tjenestemottakere av praktiskbistand i tilrettelagte tjenester inkludert de med brukerstyrt personlig assistanse vil anslagsvis 150 personer komme innenfor en slik ordning.

Eksempler på kriterier og retningslinjer fra andre kommuner

Det er store forskjeller mellom de kommunene vi har sett på, men også noen likheter. Nedenfor følger en tematisk oversikt over noen av de funnene vi har gjort ved å se på ferie og fritidstilskudd i andre kommuner.

Økonomiskramme

Noen har tildelingskriterier som alene styrer kommunens kostnad ved tilskuddet. Har du rett på tilskudd etter retningslinjene får du tilskudd og kommunens kostnad blir et resultat av de innvilgede søknadene.

Andre kommuner har i tillegg til kriterier fastsatt en fast årlig ramme for tildelinger. De har da kriterier for hvordan søknader behandles hvis det totale søknadsbeløpet overstiger kommunens ramme. Det er stor variasjon i denne rammen. Av de vi har sett på så varierer årlig ramme fra kr 5 pr. innbygger til kr 22 pr. innbygger.

Hva det kan søkes om og hvor ofte

Flere kommuner har satt kr 20 000 som maksimalt søknadsbeløp. I noen kommuner kan tilskuddet søkes om gjennom hele året, men hos de med en fast ramme er det en årlig søknadsfrist. Selv om kommunene har en årlig søknadsfrist eller det kan søkes gjennom hele året er det hos noen satt en begrensning ved at en enkelt søker kun kan søke fore eksempel hvert tredje år.

Kriterier

Det varierer hvilke kriterier de enkelte kommunene har innført, men flere har innført at tilskuddet er behovsprøvd utfra at søkeren må ha inntekt og formue under oppgitte grenser. Kriterier knyttet til funksjonshemming og bistands behov.

Konsekvenser

Lover og forskrifter

Lov om helse og omsorgstjenester i kommunen

Eksisterende planer

u.a.

Gjeldende vedtak

Kommunestyrets vedtak 23.03.2021:

1. Kommunestyret tar rådmannens informasjon til orientering

2. Driftsutgifter forvaltes slik at kommunen sikrer likebehandling av tjenestemottakere med behov for personlig og praktisk assistanse.
3. Kommunestyret ber rådmannen utrede støtteordninger for ferie og fritidsreiser for personer med behov for personlig og praktisk assistanse. Hvordan en slik ordning kan organiseres og de økonomiske konsekvensene av den.

Økonomi

Hvis kommunen velger å innføre ordningen vil kostnaden for kommunen være lik den kostnadsrammen kommunestyret setter for tilskuddet. I tillegg kommer kostnaden ved utlysning og søknadsbehandling.

Bemanning

Innføring av ordningen vil medføre noe økt administrasjon. Omfanget er likevel av så begrenset art at oppgaven må kunne løses innenfor eksisterende administrative ressurser uten økt personalressurs.

Uttalelse fra andre utvalg

Ungdomsrådet

Eldrerådet

Rådet for funksjonshemmede

Andre råd eller utvalg

Ja/Nei

Nei

Nei

Ja

Vurdering/alternative løsninger

Kommunen står fritt til å innføre ordninger som går utover lovens minimumskravet. Innføring av en ny ordning vil bety en økt kostnad for kommunen. Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon og generelle innstramminger på alle budsjettområder, anbefale rådmannen at det ikke innføres et ferie og fritidstilskudd, men at nivået på driftsutgifter følger av minimumskrav angitt i lov og veiledere.

Hvis kommunestyret likevel ønsker å innføre et ferie- og fritidstilskudd for personer med behov for personlig og praktisk assistanse vil rådmannen foreslå at det utarbeides en retningslinje for tilskuddet.

Nedenfor følger forslag til retningslinje for ferie- og fritidstilskudd:

1. Formål og målgruppe

Ferietilskuddet gis til personer som på grunn av sin funksjonshemming har behov for ledsager(e) i forbindelse med ferie/helgeturer, og er avhengig av praktisk eller personlig hjelp for å klare dagliglivets gjøremål.

Tilskuddet skal dekke ledsager(e)s reise, kost og losji. Tilskuddet kan også dekke lønn til ledsager, der assistanse på reisen medfører flere timer enn det som ordinært dekkes i tjenestemottakerens vedtak. Støtte til behandlingsreiser gis ikke gjennom denne ordningen. Beboere i institusjon omfattes ikke av ordningen.

2. Kriterier

Søker må være bosatt i kommunen.

Søker må ha en funksjonshemming som gjør han/henne helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp for å greie dagliglivets gjøremål.

Tilskuddet kan gis til søkere med brutto inntekt lavere enn 3G (304 053) og netto formue i ubunden kapital lavere enn kr. 100 000.

Tilskuddet skal dekke reise, opphold og kost for ledsager, og er maksimalt kr. 20 000
Midlene kan benyttes til helgetur eller feriereise. Det kan gis tilskudd til flere ledsagere for samme søker. Antall ledsagere det dekkes utgifter for vurderes ut fra søkerens bistandsbehov.

3. Prioritering

Søknader prioriteres i følgende rekkefølge:

1. Søkere som ikke har mottatt slikt tilskudd tidligere prioriteres
2. Rimelige reiser støttes framfor dyre reiser slik at flere søkere kan motta tilskudd samlet sett.
3. Yngre søkere prioriteres foran eldre søkere.

4. Utbetaling, dokumentasjon og tilbakebetaling av ubrukte midler

Tilskuddet innvilges for det aktuelle søknadsåret (1. mars til 28. februar) og kan ikke overføres til et annet søknads år.

Ferietilskuddet utbetales forskuddsvis til søker, og søker må levere regnskap med underliggende dokumentasjon senest en måned etter hjemkomst. Eventuelle ubenyttede midler tilbakebetales. For tjenestemottakere med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) kan støtten legges til driftskontoen som administreres av tjenesteleverandør. Fakturering fra tjenesteleverandør gjennomføres i henhold til avtale om tjenestekonsesjon.

5. Vilkår for ordningen

Søkere må sende skriftlig søknad innen annonsert frist.

Utskrift av siste likning må følge med søknaden.

Budsjett som viser forventede utgifter til reise, kost og losji for ledsager skal vedlegges søknaden og dokumenteres så langt mulig.

Feil opplysninger, manglende regnskap eller annen mislighold kan medføre krav om tilbakebetaling, og eventuell utestengning av tilskuddsordningen inntil tre år.

Begrunnelse for innhold i forslag til retningslinje for ferie- og fritidstilskudd

Kriteriene regulerer hvem som kan søke, ved at det må foreligge et behov for assistanse på ferie- og fritidsreise. Antallet innbyggere som utfra dette kriteriet kan være aktuelle søkere er anslått til 150. Kriteriet med krav til inntekt og formue regulerer søkers behov utfra økonomiske forutsetninger.

Hvor mange som faktisk kan tenke seg å benytte seg av en slik ordning i Gran kommune er usikkert, men tjenestene anslår utfra erfaring med feriereiser og kunnskap om brukergruppen, at det kanskje vil dreie seg om 50 - 60 personer.

Når det gjelder maksimal stønad foreslås det at denne settes til kr 20 000. Det vil da være mulig å både gjennomføre kortere og lengre turer. Det øker også muligheten for de tjenestemottakerne som har behov for flere assistenter å få gjennomført ferie- og fritidsreiser.

Prioriteringen som er lagt til grunn i retningslinjene vil motvirke at noen kan motta maksimumsbeløpet flere år på rad, med mindre det er svært få søkere til ordningen. De som tidligere ikke har mottatt støtte prioriteres først, og deretter de som søker om mindre beløp. Da er det mulig å søke om maksimalt beløp med noen års mellomrom, og bli prioritert, eller søke om mindre beløp hyppigere, og bli prioritert.

Hvis kommunestyret velger å innfører ett ferie- og fritidstilskudd vil rådmannen foreslå at den årlige kostnadsrammen settes til kr 150 000. Det er vanskelig å si med sikkerhet om dette er riktig nivå. Vi har tatt utgangspunkt i stønadsbeløpene i de kommunene vi har vært i kontakt med, og foreslår et beløp som ligger i mellom de med størst og de med minst tilskudd pr. innbygger.

Med en ramme på kr 150 000, er størrelsen på tilskuddet i forhold til innbyggertall det dobbelte av den kommunen vi fant som hadde det laveste beløpet og halvparten av den kommunen som hadde

det høyeste beløpet. Rådmannen har ikke vurdert, utfra kommunens økonomiske situasjon, å tildele kun etter kriterier uten å ha en øvre økonomisk ramme.

Hvis antagelsen om at det er 50 – 60 personer som vil komme til å ta i bruk ordningen, vil hver av de kunne motta 2 500 – 3000 i gjennomsnitt pr. år. i tilskudd.

Siden det er vanskelig å forutse hvordan en eventuell ordningen vil fungere, bør kommunestyret få rapportert effekten av ordningen årlig de første årene.

Rådmannens forslag til vedtak er som følger:

1. Gran kommune innfører ikke tilskuddsordning for ferie og fritid til personer med behov for personligassistanse.

Alternativ løsning:

Hvis kommunestyret likevel ønsker å innføre ferie og fritidstilskudd anbefaler rådmannen følgende alternative innstilling:

1. Gran kommune innfører fra 2022 et ferie og fritidstilskudd med en økonomisk ramme på kr 150 000.
2. Vedlagt forslag til retningslinjer for ferie- og fritidstilskudd vedtas med virkning fra 1.1.2022.
3. Kostnaden innarbeides i budsjett og økonomiplan for 2022-2025.

Kommunikasjons- og informasjonstiltak

Hvis kommunestyret velger alternativ innstilling må tjenestemottakere orienteres om ordningen og tilskuddsordningen utlyses årlig.

Dato: 26. april 2021

Godkjent av rådmannen